

УДК 658.15
JEL Classification M40

Шевчук Н.С.

викладач облікових дисциплін

Email : shievchuk.n@inbox.ru

*Подільський спеціальний навчально-реабілітаційний
соціально-економічний інститут
Кам'янець-Подільський, Україна*

ІНТЕГРОВАНА ЗВІТНІСТЬ : ДЕФІНІЦІЇ, ПРИНЦИПИ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ

Анотація

Незважаючи на висунуту в 2013 році пропозицію Міжнародної ради з комплексної звітності (IIRC) щодо структури інтегрованого звіту, питання принципів його формування та концепції інтегрованої звітності в Україні залишається відкритим.

Саме тому, що питання довіри в суспільстві та серед стейкхолдерів, виходячи з теорії Штомпки, є надзвичайно актуальним в постіндустріальній економіці, наше дослідження присвячене аналізу дефініції поняття «інтегрована звітність», її принципів формування та концептуальним засадам розвитку в Україні.

Дослідження проводилось із використанням порівняльного аналізу наукової літератури, анкетування та опитування 42 бухгалтерів 10 підприємств Хмельницької області, концептуального аналізу, категоріального і системного підходів.

Систематизовано дефініції поняття «інтегрована звітність», узагальнено принципи її підготовки. За результатами досліджень авторами вбачається розглядати інтегровану звітність як нову парадигму корпоративної звітності, яка надає інформацію про ключові фактори створення вартості на даний момент і в майбутньому через подання фінансових і нефінансових показників з метою створення стійкого функціонуючого бізнесу.

Виділено основні переваги та недоліки її формування в українському інституційному середовищі. Проведене дослідження виявило відсутність в Україні нормативного та методологічного інструментарію формування інтегрованої звітності, внаслідок наявності різних видів звітів та відсутності розуміння призначення кожного з них.

За допомогою концептуального аналізу узагальнено та систематизовано концептуальні засади інтегрованої звітності відповідно до міжнародних стандартів.

***Ключові слова:** звітність, фінансова звітність, нефінансова звітність, інтегрована звітність, концепція сталого розвитку, концептуальна основа інтегрованої звітності, корпоративна звітність, міжнародний стандарт інтегрованої звітності.*

Вступ. Загальновідомо, що ключових зацікавлених користувачів - постачальників фінансового капіталу - цікавить не просто інформація про фінансовий стан, фінансові результати, рух грошових коштів, що міститься у фінансовій звітності, а й інформація про соціальні, екологічні та економічні показники, яка міститься в звіті про сталий розвиток. Зміни інформаційних потреб користувачів звітності, різке зростання попиту на прозорість компаній призвели до того, що в міжнародній практиці намітився новий підхід до складання корпоративної звітності – перехід до інтегрованої звітності, яка відкриває нові можливості і межі ефективного відображення фінансової та нефінансової інформацію про компанію, пов'язує стратегічні аспекти діяльності підприємства з його зобов'язаннями по вирішенню важливих економічних, соціальних та екологічних питань. Разом з цим, на сучасному етапі розвитку економіки інтегрована звітність ще не отримала широкого розповсюдження, що і обумовлює актуальність обраної теми.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням концептуальних основ інтегрованої звітності та формування її окремих складових в сучасних умовах розвитку економіки присвячено праці українських вчених, як-то: М. Проданчука, М. Корягіна, К. Безверхого, Н. Малиновської, Т. Давидюк, В. Жука, М. Лаговської, П. Хомина, Н. Лоханової, Ф. Сафанової, К. Сорокіної, Н. Семенишеної та ін. Водночас, дані праці обмежені лише вітчизняним інституційним середовищем та не відображають принципів формування інтегрованої звітності в глобалізованому світі. Більш ґрунтовно питання інтегрованої звітності досліджувались М.Чіарою, М.Фазаном та П.Рубенсом (2016), К.Раплей, Д.Брауном та С. Маршалом (2017), В.Дж.Грінном та М.Чейгом (2018), У.Маурою (2017), П. Чейделою та М. Джонсом (2017) та ін.

М. Чіара, М. Фазан та П. Рубенс досліджували приклад італійської страхової компанії, що впровадила принципи інтегрованої звітності, а також як це дозволило покращити систему управлінського контролю [13].

Кетлін Раплей, Дарелл Браун та Скот Маршал у своїй праці «Еволюція корпоративної звітності: від самостійної звітності з корпоративної соціальної відповідальності до інтегрованої звітності» свідчать, що у Сполучених Штатах інтегрована звітність є добровільною, і на сьогоднішній день невелика кількість компаній подали інтегровану звітність (IR); їх аналіз показує, що досліджені інтегровані звіти, як правило, не надають інформацію, найбільш затребувану інвесторами (тобто частку ринку, винагорода керівників і безпеку продукту) [14].

Незважаючи на зростаючу увагу дослідників до інтегрованої звітності, в українській науковій літературі недостатньо наукових праць, присвячених питанням розуміння даної економічної категорії, її деталізації, визначення значимих елементів в контексті побудови концепції сталого розвитку. Необхідність подальшого дослідження концептуальних засад інтегрованої звітності обумовлено відсутністю узгоджених підходів до формування єдиної концепції інтегрованої звітності, яка була б структурована навколо стратегічних завдань, бізнес-моделі та корпоративного управління підприємства.

Мета. Мета дослідження полягає у дослідженні дефініції «інтегрована звітність», її місця й принципів формування та обґрунтуванні пропозицій щодо розвитку концепції інтегрованої звітності в контексті формування інноваційної платформи корпоративної звітності вітчизняних підприємств, що здатна виступати інструментом для стійкого розвитку бізнесу.

Результати. Одним з перспективних напрямків розвитку корпоративної звітності є впровадження практики розробки інтегрованої звітності в життєдіяльність компаній, яка на протязі останніх років поступово посилюється і має на меті розкриття процесу створення цінності компанії протягом часу за рахунок впливу внутрішніх та зовнішніх чинників для прийняття на цій основі управлінських рішень.

Поява інтегрованої звітності є логічним результатом розвитку суспільства і відповідає сучасним інформаційним очікуванням широкого кола користувачів звітності з позиції концепції сталого економічного розвитку, основою якої є триєдиний шлях економічного, соціального й екологічного розвитку. Відповідно до концепції сталого розвитку нині відбуваються зміни в публічній звітності компаній для інтеграції статистичної, соціальної, екологічної, фінансової та нефінансової інформації [1].

Таким чином, вважаємо за можливе розглядати інтегровану звітність як більш ефективний підхід до формування корпоративної звітності, який здатний виступати інструментом для сталого розвитку бізнесу.

З урахуванням загальної євроінтеграційної стратегії розвитку України з високою вірогідністю можемо передбачати прискорення темпів поширення публічної

нефінансової інформації загалом та інтегрованої звітності зокрема.

На думку Р. В. Кузіної, виникнення інтегрованої звітності зумовлено збільшенням розриву між інформаційними потребами стейкхолдерів щодо стану вартості компанії та інформацією, яка міститься у фінансовій звітності. Інтегрована звітність покликана заповнити таку прогалину, пропонуючи компаніям основу для розуміння впливу процесу створення цінності на ринки капіталу [3].

Сутність інтегрованої звітності полягає у узагальненні фінансової та нефінансової інформації, що відображає здатність підприємства створювати та підтримувати свою вартість у коротко-, середньо- та довгостроковому періоді. Інтегрована звітність повинна містити в собі всі істотні дані про стратегію діяльності, корпоративне управління, показники діяльності та перспективи, що відображають його економічне, соціальне та екологічне середовище. Крім того, звітність повинна давати чітке уявлення про те, яким чином підприємство здійснює керівництво та формує свою вартість.

Коло користувачів інтегрованої звітності об'єднують поняттям «стейкхолдери», але, хотілося б відмітити, що це коло не обмежується такими поняттями як кредитори, інвестори, воно набагато ширше включаючи співробітників, клієнтів, постачальників, бізнес-партнерів, місцеві спільноти, законодавчі та регулюючі структури.

Вивчаючи категорію «інтегрована звітність» проаналізуємо погляди вчених на це поняття. Автори С. Адамс, Р. Сімнетт відмічають, що інтегрована звітність - це новий підхід, який може представляти наступний етап еволюції обліку, нова парадигма бухгалтерського обліку [1], а також новий спосіб інформування всіх зацікавлених сторін про діяльність корпорацій (О. В. Соловйова). Н. В. Малиновська [8] відзначає інноваційний характер інтегрованої звітності, її спрямованість на забезпечення фінансової стабільності та стійкої практики ведення бізнесу. Важливою є думка вчених Р. Булиги, О. Волкова, В. Костюченко та багатьох інших, з приводу того, що інтегрована звітність об'єднує фінансові та нефінансові показники в єдиний чіткий формат.

Не можна не погодитись із підходом Т. Давидюк, І. Макаренко, які розглядають інтегровану звітність як таку, що формується на принципах стійкого розвитку та має стратегічний напрям розвитку компанії.

Поширеним є погляди Н. Балашова, Л. Герасімова, щодо економічної сутності інтегрованої звітності як інформації, що сприяє створенню вартості (капіталу) протягом періоду діяльності підприємства [2].

Також визначення нам дає Міжнародний стандарт «Концептуальні основи міжнародної інтегрованої звітності»: в якому «інтегрована звітність – це процес, заснований на інтегрованому мисленні, в результаті якого створюється періодичний інтегрований звіт підприємства про створення вартості протягом довгого часу і пов'язаних з ним документів, які стосуються аспектів створення вартості» [9].

Узагальнивши різні підходи щодо економічної сутності категорії, на наш погляд, інтегровану звітність слід розглядати як нову парадигму корпоративної звітності, основною метою якої є надання зовнішнім користувачам комплексного уявлення про ключові фактори створення вартості на даний момент і в майбутньому на основі подання набору фінансових і нефінансових показників з метою створення стійкого функціонуючого бізнесу.

Зважаючи на потреби з боку учасників фінансових ринків у розумінні впливу бізнес-моделі компанії на створення доданої вартості у довгостроковому періоді, зростання інтересу до стратегій соціальної відповідальності бізнесу (СВБ); необхідність кращої віддачі від ресурсів, що витрачаються на підготовку фінансової та нефінансової звітності, у 2010 р. була створена Міжнародна комісія з інтегрованої звітності, метою

діяльності якої було визначено введення іншої моделі звітності, яка буде пояснювати, як бізнес створює і зберігає вартість зараз і в перспективі на майбутнє [7].

В основу нової моделі покладено концепцію інтегрованої звітності як набір основних ідей, що складають поняття «інтегрована звітність».

Концепція інтегрованої звітності розглядає корпоративне підприємство як механізм створення доданої вартості у визначених періодах із вхідних ресурсів (капіталів) у певний спосіб (бізнес-модель). При цьому виділяються такі види капіталів: фінансовий, виробничий, інтелектуальний, людський, соціально-репутаційний і природний капітал.

Концепція інтегрованої звітності ґрунтується на принципах та існуючих елементах звітності, таких як: аналіз бізнесу та фінансові результати, інформацію про стратегію, корпоративне управління, ризики та можливості, стратегія і розподіл ресурсів, результати і перспективи підприємства таким чином, щоб вона відображала комерційний, політичний, соціальний та екологічний контекст діяльності».

Значний поштовх розвитку концепції інтегрованої звітності надали дискусійний документ «Інтегрована звітність — цінності взаємодії в XXI столітті» (2011р.) та стандарт «Концептуальні основи міжнародної інтегрованої звітності» (2013 р) [3]. Якщо в першому документі були обґрунтовані причини необхідності трансформації існуючої концепції бухгалтерської звітності та запровадження інтегрованої звітності, описані можливі варіанти побудови її структури, переваги користувачів від її впровадження, то у стандарті вже була здійснена перша спроба стандартизації практики підготовки і подання інтегрованої звітності на основі розгляду базових понять, керівних принципів та компонентів її змісту, крім цього визначено фундаментальні концепції, що лежать в його основі [5; 8].

В таблиці 1 наведено зміст компонентів концепції інтегрованої звітності.

Таблиця 1. Концепція інтегрованої звітності підприємства

Компоненти	Зміст
<i>Фундаментальна концепція</i>	
Створення вартості для підприємства і зацікавлених осіб	Здатність підприємства створювати додаткову вартість протягом довгострокового періоду для себе самого, що забезпечує повернення інвестицій постачальникам капіталу та для зацікавлених осіб та суспільства в цілому.
Капітал	Запас вартості який збільшується, зменшується або трансформується під час діяльності підприємства (фінансовий, промисловий, інтелектуальний, людський, соціально-репутаційний та природний).
Бізнес-модель	Система трансформації ресурсів в продукти та результати діяльності і створення вартості протягом короткострокового, середньострокового і довгострокового періодів.
<i>Принципи, за якими повинна викладатись інформація в інтегрованих звітах</i>	
Орієнтація на майбутні періоди	Аналіз стратегії підприємства та його здатності формувати вартість, використовуючи різні види капіталів у коротко-, середньо- та довгострокових періодах.
Логічність викладення інформації	Викладення у логічний спосіб моделі створення доданої вартості компанією, показ взаємозв'язків та залежності між різними компонентами.
Відповідність вимогам груп впливу	Наочна демонстрація стану взаємодії підприємства з його ключовими групами впливу (заінтересованими сторонами), зокрема, показу, наскільки підприємство розуміє, бере до уваги та відповідає дійсним потребам, інтересам та очікуванням таких груп.
Суттєвість	Надання інформації про найважливіші моменти (фактори, ризики) у діяльності підприємства, які істотно впливають на здатність підприємства створювати додану вартість у коротко-, середньо- та довгостроковому періодах.
Стислість	Інтегрований звіт повинен бути коротким.
Повнота та достовірність	Викладення у збалансований спосіб і без грубих помилок усіх суттєвих питань.
Зв'язаність та порівняльність	Подання інформації зв'язано, щоб можна було порівняти інформацію впродовж певного часу (кількох звітів).

Продовження табл. 1

Елементи змісту	
Огляд підприємства і зовнішнє середовище	Дає можливість зацікавленим користувачам отримати загальне уявлення про підприємство та умови, в яких вона працює.
Управління	Роз'яснення дій керівництва для того, щоб вплинути на стратегічний напрямок розвитку компанії та її здатність створювати вартість у короткостроковій, середньостроковій і довгостроковій перспективах.
Бізнес-модель	Основні елементи бізнес-моделі: - ресурси; - комерційна діяльність (бізнес-процеси організації); - продукти та послуги (в тому числі побічні продукти); - результати (внутрішні та зовнішні, позитивні і негативні).
Ризики та можливості	Дає можливість отримати уявлення про конкретні джерела можливостей і ризиків (в коротко-, середньо-, довгостроковій перспективі, зовнішніх і внутрішніх), ступеня ймовірності їх настання, заходів, спрямованих на мінімізацію ключових ризиків, а також для створення цінності за рахунок реалізації ключових можливостей.
Стратегія і розподіл ресурсів	Забезпечує реалізацію провідного принципу підготовки та подання інтегрованої звітності «стратегічна спрямованість і орієнтація на майбутнє» і передбачає наявність відповіді не тільки на питання: «В якому напрямку хоче розвиватися компанія?»
Результати діяльності	Дозволяє оцінити наскільки підприємство досягло своїх стратегічних цілей за вказаний період і які результати його діяльності.
Перспективи на майбутнє	Подання інформації про пріоритети в розвитку компанії на середньострокову і довгострокову перспективу, очікувані підприємством зміни у зовнішньому середовищі і їх наслідки для її бізнес-моделі та перспективи продовження діяльності в майбутньому.
Основні принципи презентації	Підприємство визначає, які питання слід включити в інтегрований звіт і як такі питання оцінюються кількісно або якісно.

Джерело: опрацьовано автором на основі [1; 6; 9]

Підсумковим документом концепції інтегрованості звітності є формування стандартизованого інтегрованого звіту, який відображає результати роботи і комунікації різних структур компанії.

Процес його розробки об'єднує різні рівні і сторони корпоративного управління в послідовному і відкритому діалозі з усіма зацікавленими сторонами як внутрішніми, так і зовнішніми.

В міжнародній практиці найбільш поширені наступні три підходи до формування стандартизованих звітів. Перший, заснований на Глобальному договорі ООН, є досить розповсюдженим, зважаючи на простоту формування. Він передбачає складання Звіту про прогрес реалізації принципів Глобального договору.

Другий підхід базується на системі Глобальної ініціативи зі звітності (GRI), передбачає формування Звіту зі сталого розвитку, який розкриває інформацію про діяльність компанії не тільки в економічній області, але ще й в екологічній, соціальній сферах управління.

Третій підхід базується на Міжнародному стандарті з інтегрованої звітності та будується на принципах стратегічної спрямованості, орієнтації на майбутнє, структурованості та чіткості інформації, врахуванні очікувань зацікавлених осіб, надійності та суттєвості, а також, на відміну від попереднього підходу, стислістю викладання. За цим підходом розширено перелік капіталів (виробничий, людський, фінансовий, соціальний, природний, інтелектуальний) та виділено такі складові: огляд організації та її зовнішнього середовища; управління підприємством; стратегія та розподіл ресурсів; бізнес-модель підприємства; поточна діяльність; перспективи розвитку. Виділення означених компонентів обумовлено їх першочерговим значенням в процесі створенні вартості капіталу суб'єкта [6].

В Україні поки ще не розроблено нормативний та методологічний

інструментарій формування інтегрованої звітності внаслідок наявності різних видів звітів та відсутності розуміння призначення кожного з них. Компанії самостійно вибирають формат, розділи і структуру звіту.

Нині інтегрована звітність поєднує найістотніші розділи даних фінансової та нефінансової звітності, де узагальнено інформацію про фінансовий стан та результати фінансово-господарської, соціальної та екологічної діяльності підприємств, що дає можливість оцінити ефективність прийнятих управлінських рішень та визначити стратегічні аспекти розвитку [10, с. 25].

Згідно даних Центру «Розвиток КСВ» середній рівень відкритості компаній України складає 14% і лише 10% компаній зі 100 найбільших за обсягами чистого доходу готують та публікують нефінансові звіти [11].

За даними опитування та анкетування 42 бухгалтерів з 10 підприємств Хмельницької області, було досліджено питання доцільності формування інтегрованої звітності підприємств. Результати досліджень свідчать, що інтегрована звітність є важливою на сьогоднішній етапі розвитку і має як переваги, так і ряд недоліків, які можна узагальнити та систематизувати таким чином.

Переваги складання інтегрованої звітності:

- прозорість діяльності та посилення довіри до компанії, що представлена у інтегрованому звіті;
- задоволення потреб інвесторів та інших зацікавлених сторін в інформації і кращому розумінні бізнес-моделі, а також зв'язків між динамікою ринку, стратегією, ризиками та ключовими показниками діяльності;
- формування нових даних для управління результатами діяльності;
- підвищення інформативності щодо стійкого розвитку у внутрішньому середовищі компанії;
- нефінансові вигоди від використання інтегрованих звітів, зокрема, соціальна і екологічна складові, які визначають взаємодію компанії і населення в регіонах її присутності та інше.

Недоліки складання інтегрованої звітності:

- відсутність суворої форми надання звітності, можливість спекулювати на пропонуваннях в звіті даних;
- юридичні ризики пов'язані з вимогами регуляторів до річної фінансової звітності;
- незадоволеність менеджерів через необхідність розкривати інформацію та межами звичайного процесу звітності;
- нерозвиненість систем обліку в сфері стійкого розвитку, що несе додаткові ризики забезпечення достовірності даних інтегрованого звіту;
- звітність змушена еволюціонувати через необхідність відображення змін в самому бізнесі, в інформаційних технологіях, у потребах користувачів.

Отже, на практиці механізм підготовки інтегрованої звітності далекий від досконалості, що має як позитивні так і негативні риси. У підприємств вперше з'явилася можливість безперешкодно експериментувати і впроваджувати інновації, слідуючи принципам інтегрованої звітності й виявляючи, які вигоди вона може принести.

Проведений аналіз доцільності формування інтегрованої звітності дає змогу сформулювати думку про те, що інтегрована звітність потребує часу для її впровадження, але є ефективним інструментом підвищення корпоративної прозорості звітності компаній, що з'єднує всю істотну фінансову і нефінансову інформацію про компанію в короткій, зрозумілою і зручною для користувача формі.

Висновки і перспективи. Інтегрована звітність стає найбільш інноваційним і

цілісним підходом до корпоративної звітності у світі та в Україні. Її метою є підвищення якості інформації, доступної постачальникам фінансового капіталу, для забезпечення більш ефективного та продуктивного розподілу капіталу. Вона дозволяє корпоративним підприємствам показувати зв'язок між організаційною стратегією, управлінням, фінансовими результатами та соціальним, екологічним та економічним контекстом діяльності.

За результатами досліджень встановлено, що інтегровану звітність слід розглядати як нову парадигму корпоративної звітності, яка надає інформацію про ключові фактори створення вартості на даний момент і в майбутньому через подання фінансових і нефінансових показників з метою створення стійкого функціонуючого бізнесу.

Проаналізовано та систематизовано концепцію інтегрованої звітності, що ґрунтується на принципах та існуючих елементах звітності, таких як: аналіз бізнесу та фінансові результати, інформацію про стратегію, корпоративне управління, ризики та можливості, стратегія і розподіл ресурсів, результати і перспективи підприємства таким чином, щоб вона відображала комерційний, політичний, соціальний та екологічний контекст діяльності.

Проведене дослідження показало, що в Україні досі не розроблено ані нормативний, ані методологічний інструментарій формування інтегрованої звітності, внаслідок наявності різних видів звітів та відсутності розуміння призначення кожного з них. Стандартної форми інтегрованого звіту не існує, проте Міжнародний комітет з інтегрованої звітності сформулював базові принципи, елементи, якими слід керуватися при його складанні. Сфера застосування інтегрованої звітності рекомендується, в першу чергу, корпоративним підприємствам.

Порушені в статті питання не є вичерпними й потребують доповнень, змін, уточнень та конкретизації. В подальших дослідженнях пропонується зосередити увагу на визначенні економічної сутності поняття «нефінансова звітність» як складової інтегрованої звітності підприємства та питанні розробки єдиної моделі інтегрованої корпоративної звітності соціально-відповідального бізнесу та структури інтегрованого звіту з урахуванням національних особливостей розвитку вітчизняної економіки, форм власності, видів діяльності та інше.

Список використаних джерел

1. Агеев А.И., Галушкина М.В., Копкова Е.С., Смирнова В.А., Штукельбергер К. Интегрированная отчетность: вызов менеджменту. Москва : Институт экономических стратегий, Национальный центр научно-технической информации, 2016. 212 с. URL: <http://www.theiirc.org/2010/08/02/formation-of-the-internationalintegrated-reporting-committee-iicr/>
2. Безверхий К.В. Генезис інтегрованої звітності у світі. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2017. № 3. С. 87–96. URL: <https://file:///C:/Users/%D0%98%D1%80%D0%B0/Desktop/757-1587-1-SM.pdf>
3. Березовський К.В. Інтегрована звітність підприємства : економічна сутність поняття. Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту. 2016. № 4. С. 43–58. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvhastat_2016_4_9 (дата звернення : 02.08.2018)
4. Годнюк І.В., Семенишена Н.В. Соціальний облік та звітність як інструменти соціальної відповідальності. *Подільський вісник: сільське господарство, техніка, економіка*. 2017. Випуск 26, Частина 2. С. 131-140
5. Костюченко В.М. Інтегрована звітність як інноваційна модель звітності корпоративних підприємств України. URL: www.global-national.in.ua/archive/8-2015/236.pdf (дата звернення : 11.08.2018)
6. Кравченко, О.В., Овчарова Н.В. Теоретичні та методичні засади формування інтегрованої звітності України. *Економіка та суспільство*. 2016. № 6. С. 359-366. URL:

http://economyandsociety.in.ua/journal/6_ukr/62.pdf (дата звернення : 01.08.2018)

7. Лессидренска Т. Интегрированный отчет-платформа для управления компанией. *Экономические стратегии*. 2012. № 5. С. 8-9. URL: http://www.inesnet.ru/magazine/mag_archive/free/2012_05/ES2012-05Teodorina_Lessidrenska.pdf (дата звернення : 07.08.2018)

8. Малиновская Н.В. Интегрированная отчетность - инновационная модель корпоративной отчетности. *Международный бухгалтерский учет*. 2013. № 38. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/integrirovannaya-otchetnost-innovatsionnaya-model-korporativnoy-otchetnosti> (дата звернення : 07.08.2018).

9. Международный стандарт интегрированной отчетности. URL: http://integratedreporting.org/wpcontent/uploads/2015/03/13-12-08-THE-INTERNATIONALIR-FRAMEWORK.docx_en-US_ru-RU.pdf. (дата звернення : 11.08.2018)

10. Проданчук М. Интегрирована звітність - інструмент управління підприємством. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2014. № 2. С. 24-31.

11. Орлова Н. Нефинансовая отчетность как важный элемент корпоративной социальной ответственности. *Економічний часопис – XXI*. 2014. № 05–06(1). С. 41–44.

12. Томчук В.В. Интегрирована звітність: новий етап у еволюції бухгалтерського обліку. *Фінанси, облік, банки*. 2018. 1(22). 170-180. URL: <http://jfub.donnu.edu.ua/article/view/5026/5059>. (дата звернення : 10.08.2018)

13. Chiara Mio, Fasan Marco, Rubens Pauluzzo. Internal application of IR principles: Generali's Internal Integrated Reporting. *Journal of Cleaner Production*. Volume 139, 15 December 2016, Pages 204-218. DOI <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2016.07.149>.

14. Kathleen Hertz Rupley, Darrell Brown, Scott Marshall. Evolution of corporate reporting: From stand-alone corporate social responsibility reporting to integrated reporting. *Research in Accounting Regulation*. Volume 29, Issue 2, October 2017, Pages 172-176. DOI <https://doi.org/10.1016/j.racreg.2017.09.01>

15. Wendy J.Green, Mandy M.Cheng. Materiality judgments in an integrated reporting setting: The effect of strategic relevance and strategy map. *Accounting, Organizations and Society*. Available online 10 August 2018. DOI <https://doi.org/10.1016/j.aos.2018.07.001>

16. Warren, Maroun Assuring the integrated report: Insights and recommendations from auditors and preparers. *The British Accounting Review*. Volume 49, Issue 3, May 2017, Pages 329-346. DOI <https://doi.org/10.1016/j.bar.2017.03.003>

Дата надходження статті до редакції: 20.08.2018
Рецензування 21.09.2018 Прийняття в друк: 24.11.2018

Shevchuk N. S.

Senior lecturer of Accounting

Email : shievchuk.n@inbox.ru

Podilskyi Special Educational and Rehabilitation

Socio-Economic Institution

Kamianets-Podilskyi, Ukraine

INTEGRATED REPORTING: DEFINITIONS, PRINCIPLES AND CONCEPTUAL BASES

Abstract

In spite of the proposal of the International Integrated Reporting Council (IIRC) in 2013 on the structure of the integrated report, the question of the principles of its formation and the concept of integrated reporting in Ukraine remains open.

The issue of trust in society and among stakeholders, based on Sztompka's theory, is extremely relevant in the post-industrial economy. Consequently, our study is devoted to the analysis of the definitions of the concept "integrated reporting", its formation principles and conceptual bases of development in Ukraine.

The research was conducted using a comparative analysis of scientific literature, questionnaires and surveys of 42 accountants of 10 enterprises of Khmelnytsky region, conceptual analysis, categorical and systemic approaches.

The definitions of the concept of "integrated reporting" are systematized, the principles of its preparation are generalized. According to the results of the research, the authors consider the integrated reporting as a new paradigm of corporate reporting which provides information about the key factors for creating value at the moment and in the future through the presentation of financial and non-financial indicators in order to create a stable, functioning business.

The main advantages and disadvantages of its formation in the Ukrainian institutional environment are highlighted. The conducted research reveals the absence of the regulating and methodological tools for the formation of integrated reporting in Ukraine, due to the availability of different types of reports and lack of understanding of their purpose.

Through conceptual analysis, the conceptual bases of integrated reporting are generalized and systematized in accordance with international standards.

Keywords: reporting, financial reporting, non-financial reporting, integrated reporting, concept of sustainable development, conceptual framework of integrated reporting, corporate reporting, international standard of integrated reporting.

References

1. Aheev, A.Y., Halushkyna, M.V., Kopkova, E.C., Smyrnova, V.A., & Shtukelberher, K. (2016). Integrirovannaja otchetnost': vyzov menedzhmentu [Integrated reporting: a challenge to management]. Retrieved from <http://www.theiirc.org/2010/08/02/formation-of-the-international-integrated-reporting-committee-iirc/> [in Russian]
2. Bezverkhyy, K.V. (2017). Henezys intehrovanoi zvitnosti u sviti [Genesis of integrated reporting in the world]. *Visnyk Ternopil'skoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu*, 3, 87-96. Retrieved from <https://file:///C:/Users/%D0%98%D1%80%D0%B0/Desktop/757-1587-1-SM.pdf> [in Ukrainian]
3. Berezovskyi, K.V. (2016). Intehrovana zvitnist pidprijemstva : ekonomichna sutnist poniattia [Integrated enterprise reporting: the economic essence of the concept]. *Naukovyi visnyk Natsionalnoi akademii statystyky, obliku ta audytu*, 4, 43-58. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvhasat_2016_4_9 [in Ukrainian]
4. Hodniuk, I.V., & Semenyshena, N.V. (2017). Sotsialnyi oblik ta zvitnist yak instrumenty sotsialnoi vidpovidalnosti [Social accounting and reporting as tools of social responsibility]. *Podil'skyi visnyk: sil'ske hospodarstvo, tekhnika, ekonomika [Podilian Bulletin: agriculture, engineering, economics]*, 26 (2). 131-140. [in Ukrainian]
5. Kostyuchenko, V. M. (2015). Intehrovana zvitnist yak innovatsiina model zvitnosti korporatyvnykh pidprijemstv Ukrainy [The integrated reporting model as an innovative reporting corporate enterprises Ukrain]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky*, 8, 1126-1130. Retrieved from www.global-national.in.ua/archive/8-2015/236.pdf [in Ukrainian]
6. Kravchenko, O.V., Ovcharova N.V. (2016). Teoretychni ta metodychni zasady formuvannia intehrovanoi zvitnosti Ukraini [Theoretical and methodological bases of formation integrated reporting in Ukraine]. *Ekonomika ta suspilstvo [Economy and Society]*, 6, 359-366. Retrieved from http://economyandsociety.in.ua/journal/6_ukr/62.pdf [in Ukrainian]
7. Lessidrenska, T. (2012). Integrirovannyj otchet-platforma dlja upravlenija kompaniej. *Jekonomicheskie strategii*, 5, 8-9. Retrieved from http://www.inesnet.ru/magazine/mag_archive/free/2012_05/ES2012-05Teodorina_Lessidrenska.pdf [in Russian]
8. Malinovskaja N.V. (2013). Integrirovannaja otchetnost' - innovacionnaja model' korporativnoj otchetnosti. *Mezhdunarodnyj buhgalterskij uchet*, 38, 12-17. Retrieved from <https://cyberleninka.ru/article/n/integrirovannaya-otchetnost-innovatsionnaya-model-korporativnoy-otchetnosti> [in Russian]
9. Mezhdunarodnyj standart integrirovannoj otchetnosti [International (IR) Framework]. Retrieved from http://integratedreporting.org/wpcontent/uploads/2015/03/13-12-08-THE-INTERNATIONAL-IR-FRAMEWORK.docx_en-US_ru-RU.pdf. [in Russian]
10. Prodanchuk, M. (2014). Intehrovana zvitnist - instrument upravlinnia pidprijemstvom. *Bukhhalterskyi oblik i audyt*, 2, 24-31. [in Ukrainian]
11. Orlova, N. (2014). Nefinansovaja otchjotnost' kak vazhnyj jelement korporativnoj social'noj

otvetstvennosti. *Ekonomichnij chasopis – XXI*, 05–06(1), 41–44. [in Russian]

12. Tomchuk, V. V. (2018). Intehrovana zvitnist: novyi etap u evoliutsii bukhhalterskoho obliku. [Integrated reporting: a new stage in accounting evolution]. *Finansy, oblik, banky*, 1(22), 170-180. Retrieved from www.dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/6379/1/стаття.pdf [in Ukrainian]

13. Chiara Mio, Fasan Marco, Rubens Pauluzzo. Internal application of IR principles: Generali's Internal Integrated Reporting. *Journal of Cleaner Production*. Volume 139, 15 December 2016, Pages 204-218. DOI <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2016.07.149>

14. Kathleen Hertz Rupley, Darrell Brown, Scott Marshall. Evolution of corporate reporting: From stand-alone corporate social responsibility reporting to integrated reporting. *Research in Accounting Regulation*. Volume 29, Issue 2, October 2017, Pages 172-176. DOI <https://doi.org/10.1016/j.racreg.2017.09.01>

15. Wendy J.Green, Mandy M.Cheng. Materiality judgments in an integrated reporting setting: The effect of strategic relevance and strategy map. *Accounting, Organizations and Society*. Available online 10 August 2018. DOI <https://doi.org/10.1016/j.aos.2018.07.001>

16. Warren, Maroun Assuring the integrated report: Insights and recommendations from auditors and preparers. *The British Accounting Review*. Volume 49, Issue 3, May 2017, Pages 329-346. DOI <https://doi.org/10.1016/j.bar.2017.03.003>

Received: August 20, 2018

Revision: September 21, 2018 Accepted: November 24, 2018